

# מקרון מדבר על שלום, אך מחולל הסלמה

written by מאיר בן שבת | 26.09.2025

הטיעונים נגד חוסר ההיגיון והקוהרנטיות של עמנואל מקרון ושותפיו למהלך ההכרה במדינה פלסטינית יכולים למלא דפים שלמים של הגיליון הזה, ועדיין לא יגיעו למיצוי. כפי שאמר הנשיא דונלד טראמפ בנאומו באו"ם, זהו פרס לחמאס וההישג הגדול ביותר שארגון הטרור יוכל לזקוף לעצמו על הזוועות שביצע ב-7 באוקטובר. דוברי חמאס כבר הזדרזו להתפאר בכך בראיונות לתקשורת, אך הם לא צריכים להתאמץ. גם בלעדיהם הציבור הפלסטיני לא יבין זאת אחרת.

יתרה מכך, מהלך ההכרה מספק רוח גבית לא רק לחמאס ולא רק בזירה הפלסטינית, אלא לטרור האסלאמי על כל גווניו <sup>2</sup> ודווקא בשעה שישאל, במלחמתה נגד חלק מזרועותיו, מצליחה לסדוק את הביטחון בתוחלתה של דרך זו.

ועוד, ההכרזה שבראית מקרון ושותפיו אמורה לשפר את מעמדם של הרשות הפלסטינית ומה שנשאר מפת"ח, תחזק פוליטית דווקא את חמאס ושותפיו. המהלך יצבע בירוק את הרחוב הפלסטיני ביהודה ושומרון, אזור שגם כך שיעור התומכים בו בחמאס נמצא במגמת עלייה.

וגם זאת: מהלך ההכרה, שלפי הצהרות מקרון ושותפיו מיועד לסייע בביסוס רגיעה ויציבות בזירה הפלסטינית, לא רק שלא משיג זאת <sup>3</sup> אלא שהוא כבר מגביר את המתחוּת, שכנראה עוד תסלים בעקבות צעדי התגובה שישאל תיאלץ לנקוט. לגל הטרור והאלימות הבא, אם חלילה נגיע לכך, יש כבר שם: "הסלמת מקרון".

מי שמתרשם מהתנאים שצירפו חלק מהמנהיגים להכרזתם, כנראה לא התוודע מקרוב למצבה האמיתי של הרשות הפלסטינית ולדרך התנהלותה. הדברים אמורים לא רק ביחס למעורבותה בתמיכה כלכלית במחבלים ובבני משפחותיהם, בהאדרת מפגעים והפיכתם לדמויות לחיקוי בקרב צעירים פלסטינים, אלא גם בעניין השחיתות שפשתה בה ובאופן שהיא נתפסת בעיני חלק מבני עמה. יוזמתם של השייח'ים מחברון להתנתק מהרשות ולהצטרף כאזור עצמאי להסכמי אברהם היא עדות לאופן שבו היא נתפסת לפחות בעיני חלק מהציבור. המילים היפות על התנאים שיוצבו לרשות הפלסטינית הן לא יותר ממס שפתיים, היתממות או לכל הפחות תמימות.

ועוד לא נכנסנו לשאלת ההיתכנות: בנאומו השבוע ב"ועידת פתרון שתי המדינות" באו"ם הצהיר אבו־מאזן כי "לחמאס לא יהיה חלק בממשלה. חמאס ושותפיו צריכים למסור את נשקם לידי הרשות". כמאמר הפתגם הידוע, על מילים אין תשלום מכס.

האם אותה רשות פלסטינית, שלא מצליחה להתמודד בכוחות עצמה עם תופעות של טרור, ריבוי נשק, אנרכיה וחוסר משילות באזורים שלמים שכבר מצויים תחת אחריותה, מסוגלת בכלל לקיים את עצמה? אינספור המבצעים של צה"ל בשטח ואלפי המעצרים ששב"כ מבצע מידי שנה כדי לרסן את מגמות הטרור הן סימן לגודל האתגר הביטחוני שניצב מולה, והוא כמובן לא האתגר

בכלל, האם מקרון ושותפיו ליוזמה זוכרים שהרשות הפלסטינית שעליה הם מדברים בנאומיהם היא אותה "הרשות" שב-2007 איבדה את השליטה ברצועת עזה לטובת חמאס? גם אבו־מאזן הוא אותו אבו־מאזן, רק קשיש יותר, ובעוד חודש ימלאו לו 90.

גם במהדורה הקודמת של הרשות ברצועת עזה הופעלו על ישראל לחצים כבדים לספק לאבו־מאזן מחוות ולהרחיב את סמכויותיו כדי לשפר את סיכויי הצלחתו בבחירות מול חמאס. המחוות ניתנו, חמאס ניצח ואת ההמשך כולנו זוכרים. כמובן, זה לא מפריע למקרון ושות' להחיות את אותם רעיונות.

בזמן שהמנהיגים ממשיכים ללהג בשבח ובחשיבות יוזמתם, הדיווחים הביטחוניים מחזירים אותנו לקרקע המציאות: עוד אירוע של איתור רקטה, הפעם בטול־כרם, ימים מעטים לאחר חשיפת חוליית טרור מאזור רמאללה שעסקה בייצור רקטות שיועדו לשיגור משטחי יהודה ושומרון. זאת, כשבועיים לאחר הפיגוע בצומת רמות בירושלים, שגבה את חייהם של שישה אזרחים, ושגם הוא בוצע על ידי מחבלים מאזור רמאללה.

יוזמתם של מקרון, קיר סטארמר וחבר שותפיהם להכיר במדינה פלסטינית היא יוזמה לשם יוזמה. פעם, כשרעיון כזו היה עולה על סדר היום, היו חושדים ראשי חמאס שיש כאן איזו תחבולה סמויה, ומנסים לפצח את התחכום. היום אפשרות כזו אפילו לא עולה על דעתם. ברור גם לחמאס שמדובר בצעד שנועד לשדר "גם אנחנו נמצאים כאן", שהפוליטיקה הפנימית והתחרות הבינלאומית היו מניעים חשובים ברקיחתו, ושהשלכותיו לא נבחנו בצורה רצינית. כל שעליהם לעשות הוא לעמוד מנגד וליהנות מהרווחים. רשעים, מלאכתם נעשית בידיהם של נאיבים.

מי שקושר בין הצעד הזה לבין תחילת פעולת צה"ל לכיבוש העיר עזה מוזמן להאזין לריאיון שהעניק מקרון כבר באפריל השנה, שבו סיפר על המהלך שהוא מקדם להכרה במדינה פלסטינית <sup>2</sup> זמן רב לפני שהקבינט בישראל החליט על כיבוש עזה. את ההלקאה העצמית כדאי לשמור למקרים אחרים.

### **כיצד ישראל צריכה להגיב?**

במישור המדיני, למרות שהמשמעות המיידית של ההכרה היא בעיקר הצהרתית, אין להקל ראש בה, משום שהיא מספקת חיזוק משמעותי למעמדה של הרשות הפלסטינית בהליכים המשפטיים הבינלאומיים נגד ישראל. היא גם יוצרת תשתית להחלטות ולצעדים נגד מהלכים שישראל תבצע ביהודה ושומרון.

אין צורך להתעמת חזיתית עם מקרון כעת, אך בשום אופן אסור להושיט לו את הלחי השנייה. אין גם שום סיבה להמשיך להקפיד בכבודו. מי שיזם והוביל את המהלך הזה לא יוכל להתקבל

כמתווך, כשותף או כמשקיף בשום מהלך הסכמי ישראל מעורבת בו.

למרות ההזדהות עם הקריאה להחלת ריבונות על שטחי יהודה ושומרון, יש לתהות ביחס לכדאיותו של מהלך כזה. ראשית, משום שנקיטתו כצעד תגובתי או מתריס מחלישה את הטיעון על צדקתו. שנית, משום שזהו צעד שנוי במחלוקת פנימית בימי מלחמה שמחייבת הסכמה רחבה ככל האפשר, וגם בלעדיו המתח הפנימי גבוה. דומה כי צעד מאוזן שעליו קיימת הסכמה פנימית רחבה, וסיכויי לזכות בגיבוי של ממשל טראמפ גבוהים, הוא החלטה על החלת ריבונות על בקעת הירדן.

בכל הקשור לביטחון, הגישה הכללית מצד ישראל צריכה להעביר את המסר כי פעילותה למען ביטחונה תתנהל כרגיל ולא תתחשב בשום הכרה מדינית בפלסטינים. יתרה מכך, על רקע מגמות הטרור נכון להבהיר כי אזור שבוחר להתנהג כמו עזה ייראה בסוף כמו עזה.

מערכת הביטחון נדרשת להיערך מתוך הנחה שאנו לקראת עלייה נוספת ברמת המתרחבות ביהודה ושומרון. יש להמשיך בגישה ההתקפית שאומצה בראשית המלחמה, ובכלל זאת שימוש באמצעי הסיכול הממוקד, ולהדק את הפיקוח והאבטחה בקו התפר. לנוכח יכולות הייצור העצמאיות של אמצעי לחימה וחומרי נפץ בשטח זה, נכון לעצור לחלוטין את הכנסתם לשטחי הרשות של אמצעים דו-שימושיים שבהם גורמי הטרור עושים שימוש בתהליכי הייצור.

### **מטרייה שתאפשר לחמאס לשמר את כוחו ויכולותיו**

בכמה ערוצי תקשורת דווח על תוכנית אמריקנית שגובשה ביחס לרצועת עזה, ואשר אמורה לכלול בין השאר את שחרור כל החטופים, הפסקת אש קבועה, סיום המלחמה והקמת מנגנון שליטה אזרחי במעורבות מדינות ערב המתונות והרשות הפלסטינית.

רעיון זה איננו חדש. בעולם הערבי ובחמאס דנים מזה זמן בנוסחאות שיאפשרו לסיים את המלחמה ולהגיע ל"יום שאחרי", בלי שצה"ל ישלוח ברצועה ובלי יישומה של תוכנית ההגירה של טראמפ.

דוברי חמאס הצהירו לא פעם על נכונות התנועה לפנות את מקומה בניהול העניינים האזרחיים של הרצועה, ולהניח אותם לגורמים אחרים. הם הדגישו בהודעותיהם בעבר כי עמדת חמאס לגבי עתיד הרצועה נשענת על שני עקרונות: האחד, ניהול הרצועה הוא עניין פלסטיני פנימי, שמצריך "הסכמה לאומית" <sup>2</sup> שם קוד שמכניס את הרשות הפלסטינית לעניין, ומאפשר לחמאס להציב לה תנאים ודרישות. העיקרון השני הוא ש"ההתנגדות המזוינת לכיבוש הישראלי היא זכות של כל העם הפלסטיני על כל האדמה הפלסטינית, ולא רק זכותה של חמאס". משמעות הדבר היא התנגדות לפירוז מיכולות צבאיות.

המנגנון האזרחי ומאמצי השיקום בעזה הם הערוץ המרכזי לבניית יכולותיו הצבאיות של חמאס. כל מה שייכנס לרצועת עזה למטרות אזרחיות ישמש את חמאס לבניית כוחו הצבאי <sup>3</sup> החל

מצויד מכני הנדסי שיוכנס לפינוי הריסות וישמש להכנת מנהרות, עבור במלט וברזל שיוכנסו לצורכי בניין וישמשו למנהור, וכלה בדבקים, שרפים ודשנים, שיוכנסו לשימושים אזרחיים וינוצלו לייצור חומרי נפץ. כל עוד חמאס יהיה גורם הכוח החזק ברצועה, הוא זה שישלוט בפועל בכל מה שיוכנס לתחומה, גם אם באופן רשמי הוא לא יהיה שותף למנגנון השלטון האזרחי.

יתר על כן, תוכנית שמעבירה את הניהול האזרחי מידיו אך משאירה אותו כגורם הכוח המשמעותי עלולה להביא לחיזבאלליזציה של עזה. בחסות "הוועדה המנהלת", או כל שם אחר שייקבע לאותו גורם שלטוני, חמאס ישקם את כוחו הצבאי ברצועה וימשיך בחוטים מאחורי הקלעים בניהול כל ענייניה. הארגון יוכל לנתב את האנרגיות שיתפנו לו להגברת מאמצי הטרור גם ביהודה ושומרון ובזירות נוספות. המעורבות הערבית והבינלאומית ביישומו של מתווה כזה רק תכביד על ישראל, ותפריע לה להתמודד עם מהלכי חמאס.

לפיכך, על ישראל להבהיר כי לא תתפשר על דרישתה לפירוז הרצועה מיכולות צבאיות, בנוסף למיטוט שלטון חמאס <sup>2</sup> ולא במקומו. ישראל לא תוכל לאפשר את השליטה האזרחית למסגרת שתשמש בפועל מטרייה לשימור כוחו של חמאס ולבנייתו.

קנצלר גרמניה פרידריך מרץ אמר לפני כמה חודשים: "ישראל עושה את העבודה המלוכלכת בשביל כולנו". הוא אומנם התייחס להתקפתה של ישראל על איראן במסגרת מבצע "עם כלביא", אך דבריו נכונים גם ביחס למלחמתה של ישראל בעזה. לצד המשך הלחימה להשמדת יכולות חמאס, התשובה האמיתית לבעיות עזה היא מימוש יוזמת טראמפ. זוהי הזדמנות נדירה להביא לשינוי יסודי של המצב, שנקנתה במחיר דמים נוראי. אסור להחמיץ אותה.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 26 בספטמבר, 2025.